

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/422/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113212548
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6113212548.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci navrhovateľa Československá obchodná banka, a. s., so sídlom Michalská 18, Bratislava, IČO: 36 854 140, v konaní právne zastúpený HMG & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Štefanovičova 12, Bratislava, IČO: 35 885 459 proti odporcom v 1/ rade R. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. D. XXXX/XX, J. J., v konaní právne zastúpená JUDr. Marianou Matulovou, advokátkou, so sídlom Železničiarska 9, Banská Bystrica, v 2/ rade G.. I. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. XXX, Y., v konaní zastúpený opatrovníčkou Oľgou Mlynárčikovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, v 3/ rade G. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. 1. C. XXX/X, E., t. č. bytom Q. XX, G. a v 4/ rade C. J., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, G. - E., v konaní zastúpená opatrovníčkou Oľgou Mlynárčikovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, o zaplatenie 28 762,07 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a odporcu v 2/ rade proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/170/2013-132 zo dňa 15.01.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporcom v 1/, 3/ a 4/ rade náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporcov v 1/ až 4/ rade k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 28 762,07 Eur s úrokom z omeškania 8,75 % p. a. zo sumy 15 918,70 Eur od 04. 01. 2013 až do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p. a. zo sumy 6563,10 Eur od 04. 01. 2013 až do zaplatenia, trovy konania vo výške súdneho poplatku 1739 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 3320,36 Eur, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných odporcov. Súd návrh v časti o zaplatenie riadneho úroku z úveru vo výške 10 % p. a. zo sumy 15 918,70 Eur od 04. 01. 2013 do zaplatenia zamietol. Odporkyni v 1/ rade tiež uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 233,09 Eur s úrokom z omeškania 25 % p. a. z tejto sumy od 01. 01. 2013 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. V konaní mal za nesporné, že odporcovia v 1/ a 2/ rade s veriteľom, a to Istrobankou, a. s. uzatvorili úverovú zmluvu č. 88399-537051/4900 zo dňa 18. 02. 2005. Zmluva bola uzatvorená podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Účelom úveru bol úver na bývanie vo výške 600 000,- Sk splatný do 15. 01. 2015, úroková sadzba pohyblivá 10 % p. a., maximálna mesačná splátka 7962,- Sk. Podľa článku VI. úver bol zabezpečený ručením ručiteľov, a to Ručiteľskou listinou RL 27A/051/05 vystavenú ručiteľom G. L. a Ručiteľskou listinou RL 27B/051/2005 vystavenú ručiteľom C. J.. Nárok navrhovateľa právne posúdil v zmysle ust. § 497 Obchodného zákonníka. O povinnosti odporcov v 1/ až 4/ rade splniť dlh spoločne a nerozdielne rozhodol s poukazom na ust. § 511 ods. 1 a § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania posúdil v zmysle § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v nadväznosti na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd zamietol návrh v časti o

priznanie riadneho úroku z úveru 10% p. a. zo sumy 15 918,70 Eur od 04. 01. 2013, k zosplateniu úveru došlo ku dňu 15. 05. 2010 a okresný súd mal za to, že úroky z úveru patria navrhovateľovi len do zosplatenia istiny. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a trovy konania priznal navrhovateľovi, ktorý bol v konaní úspešný.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ a odporca v 2/ rade.

Navrhovateľ odvolaním napadol rozsudok okresného súdu vo výroku, v ktorom bol jeho návrh v časti zamietnutý. Nesúhlasil s právnym posúdením veci a skutkovým zistením tak, ako to uviedol vo svojom rozsudku okresný súd. Namietol záver okresného súdu, že navrhovateľovi nemohli byť priznané riadne úroky aj po splatnosti úverovej istiny, pretože po splatnosti sa istina úveru zmluvne neúročí a navrhovateľovi prislúchajú len úroky z omeškania. Poukázal na ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka s tým, že Obchodný zákonník nikde neuvádza, že dlžník je povinný uhradiť úroky len do splatnosti istiny. Podľa názoru navrhovateľa aj posledná veta ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka ustanovuje podporné pravidlo, že úroky týkajúce sa zvyšku neuhradeného úveru sú splatné spolu s jeho vrátením. V tejto časti navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť, návrhu navrhovateľa vyhovieť a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Odporca v 2/ rade v odvolaní proti rozsudku okresného súdu namietol, že nebol riadne predvolaný na súdne pojednávanie, došlo k poškodeniu jeho práv byť riadne a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom. O rozsudku sa dozvedel len náhodne od bývalej manželky, ktorá je účastníčkou predmetného súdneho konania. Vzhľadom na to, že rozsudok je ekonomického charakteru a mohol by negatívne a zásadne ovplyvniť jeho životnú úroveň s likvidačným rozsahom ako invalidného dôchodcu, žiadal, aby odvolací súd vec zrušil a vrátil na konanie okresnému súdu.

Navrhovateľ vo vyjadrení sa k odvolaniu odporcu v 2/ rade uviedol, že nedošlo k zásahu do jeho základných práv, nakoľko všetci účastníci konania boli na pojednávanie riadne predvolaní. Odporcovi v 2/ rade opakovane nepodarilo doručiť predvolanie, bola mu preto ustanovená opatrovníčka. Okresný súd v tomto prípade postupoval správne, v súlade s § 29 ods. 2 O.s.p., ustálenou judikatúrou (R21/1971, R66/1996) a zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, prejednal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí ak je vo výroku vecne správne.

Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal námietkami odvolateľov (navrhovateľa a odporcu v 2/ rade) uvedenými v odvolaniach, ako aj procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie o veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Odvolací súd preskúmal podstatné odvolacie námietky navrhovateľa a odporcu v 2/ rade, ako aj predchádzajúce konanie a napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

Navrhovateľ v odvolaní namietol záver okresného súdu, ktorý považoval za nesprávny.

Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom navrhovateľa ohľadne nároku na úver z istiny pri predčasnej splatnosti úveru, za dobu po jeho splatnosti do zaplatenia.

Odvolací súd nespochybňuje názor, že zmluvou dohodnuté úroky a úroky z omeškania môžu existovať vedľa seba. Ust. § 497, ako ani iné ustanovenia Obchodného zákonníka alebo iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri úvere dohodnúť úroky. Z ust. § 497 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Zmluvné strany si môžu pri zmluve o úvere dohodnúť úroky aj za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne používaná (až do skutočného vrátenia veriteľovi), teda aj za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne

ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku, pretože istinu v dojednanej lehote splatnosti veriteľovi nevrátil.

Ustanovenie § 503 Obchodného zákonníka je dispozitívne, pre dobu splatnosti úrokov je rozhodujúci obsah zmluvy, teda splatnosti, ktorú si strany dojednali v zmluve (§ 502 ods. 1 Obchodného zákonníka).

Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

Všeobecne platí, že splatnosť úrokov je totožná so splatnosťou istiny, čo vyjadruje prvá veta ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka. Tento princíp sa použije vždy (pokiaľ zmluva neustanovuje iné), keď sa má úver vrátiť jednorázovo. Pre poslednú fázu splácania úveru, teda keď sa má vrátiť zvyšok úveru, zákon ustanovuje len podporné pravidlo, že úroky týkajúce sa tohto zvyšku sú splatné spolu s ním. V tomto ustanovení je zakotvená len lehota, kedy nastáva splatnosť úrokov, avšak nie v akom rozsahu.

Čo sa týka ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, z jeho znenia vyplýva, že ak dlžník vráti peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve, úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia úveru do predčasného vrátenia peňažných prostriedkov. Z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť, že zmluvné úroky je dlžník povinný platiť vždy až do vrátenia peňažných prostriedkov. Citované ustanovenie rieši otázku vrátenia úrokov len za dobu do predčasného vrátenia peňažných prostriedkov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, najmä s prihliadnutím na to, že ustanovenia vyplývajúce z Obchodného zákonníka sú dispozitívne vo vzťahu k povinnosti platiť úroky a ich splatnosti a z úverovej zmluvy, ktorá je predmetom konania, nevyplýva žiadnym spôsobom, že by zmluvný úrok mal byť dlžníkmi zaplatený až do vrátenia peňažných prostriedkov, logicky okresný súd uzavrel, že pokiaľ došlo k zosplatneniu úveru, a keďže splatnosť úrokov je totožná so splatnosťou istiny, navrhovateľ (keďže v úverovej zmluve nebolo dohodnuté iné) má nárok na zmluvný úrok len vo zosplatnenia istiny. Jediné ustanovenie, ktoré hovorí o inej lehote splatnosti úrokov, je ustanovenie v článku VII., bod 1. úverovej zmluvy, kde poskytnutie nepravdivých údajov dlžníkom má za následok okamžitú splatnosť celej dlžnej sumy ku dňu, keď sa banka o nepravdivosti týchto údajov dozvie, vrátane splatnosti úrokov za celú dohodnutú dobu. V tomto ustanovení je dohodnutá splatnosť úrokov za celú dohodnutú dobu (z úverovej zmluvy vyplývajúce obdobie splatnosti do 15.01.2015), avšak v zmysle tohto ustanovenia splatnosť úrokov za celú dohodnutú dobu je viazaná na okamžitú splatnosť celej dlžnej sumy z dôvodu poskytnutia nepravdivých údajov dlžníkom. Pokiaľ však navrhovateľ v úverovej zmluve nemá dohodnutú splatnosť úrokov za celú dohodnutú dobu, v prípade zosplatnenia úveru pre neplnenie si povinností dohodnutých v úverovej zmluve, ako ani nemá dohodnuté vrátenie úrokov v takomto prípade až do vrátenia peňažných prostriedkov, okresnému súdu nezostávala iná možnosť, než v tomto rozsahu návrh navrhovateľa zamietnuť a odvolaciemu súdu rozsudok okresného súdu v tejto časti potvrdiť ako vecne správny.

Na odvolanie odporcu v 2/ rade, ktorý namietal, že nebol predvolaný na riadne súdne pojednávanie, čím došlo k porušeniu jeho práv byť riadne a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom, odvolací súd uvádza, že tieto jeho odvolacie námietky nie sú opodstatnené.

V samotnom odvolaní odporca v 2/ rade uviedol svoju adresu L. XXX, Y. a korešpondenčnú adresu G. XX, J.. Odporca v 2/ rade podľa registra obyvateľov má vedený trvalý pobyt na adrese L. XXX, Y.. Zásielky doručované odporcovi v 2/ rade na uvedenú adresu poštou sa vždy vracali s oznámením doručovateľa „adresát je neznámy.“ Okresný súd sa odporcovi v 2/ rade pokúsil doručiť zásielky súdu aj prostredníctvom OPZ Podbrezová, ktorý v odpovedi na žiadosť o doručenie zásielky zo dňa 27.09.2013 uviedol, že tento sa v mieste svojho trvalého bydliska nezdržiava, nachádza sa na neznámom mieste. Okresný súd sa aj prostredníctvom dcéry odporcu v 2/ rade T. D. pokúsil zistiť adresu odporcu, pričom z jej listu zo dňa 23.10.2013 (č. I. 71 spisu) vyplynulo, že nepozná jeho adresu, nakoľko s otcom sa stretáva len na základe telefonického dohovoru a následne za ňou pricestuje. Zároveň nesúhlasila s ustanovením svojej osoby za opatrovníka svojmu otcovi (odporcovi v 2/ rade). Odporca v 2/ rade komunikoval s okresným súdom len e-mailom (s e-mailovou adresou: a@b.c <C.:S.>), pričom poukázal na to, že je práceneschopný, doložil potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti do 29.11.2013 (č. I. 91 spisu), na ktorom bola uvedená jeho adresa trvalého pobytu (Y., L. XXX), ako aj adresa, kde sa má zdržiavať (G.

XX, J.). Okresný súd vyzval e-mailom odporcu v 2/ rade, aby oznámil svoju adresu, na ktorej sa zdržiava, na čo však odporca v 2/ rade nereagoval. Okresný súd tak konal ďalej s ustanovenou opatrovníčkou.

Aj v odvolacom konaní bol prešetrovaný pobyt odporcu v 2/ rade G.. I. D. OR PZ v J. 2 na adrese G. XX, J., kde zo správy OR PZ zo dňa 17.05.2015 (č. I. 155 spisu) vyplynulo, že šetrením na adrese bolo zistené, že menovaná osoba sa na uvedenej adrese nenachádza, nemá na uvedenej adrese menovku, ani na zvončeku, ani na schránke. Bližšie údaje neboli podané ani obyvateľmi uvedenej bytovky.

Zásielka odvolacieho súdu adresovaná odporcovi v 2/ rade na adresu jeho trvalého pobytu (Y., L. XXX) sa opätovne vrátila od poštového doručovateľa s oznámením „adresát je neznámy.“ Odvolací súd sa pokúšal s odporcom v 2/ rade komunikovať aj elektronicky, e-mailom, pričom mu zaslal vyjadrenia a oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia na ním uvedený e-C.c <mailto:S.>," pričom e-mail bol nedoručiteľný (č. I. 168 spisu).

Tak ako prvostupňovému súdu, ani odvolaciemu súdu nezostala iná možnosť, než považovať odporcu v 2/ rade za osobu na neznámom mieste a ďalej konať s opatrovníkom ustanoveným tomuto účastníkovi v zmysle ust. § 29 ods. 2 O.s.p. Odvolacia námietka odporcu v 2/ rade preto nemôže byť považovaná za dôvodnú. Okresný súd predvolával odporcu v 2/ rade na pojednávanie z adresy jeho trvalého pobytu, z korešpondenčnej adresy, kde zásielky boli doručované jednak poštovým doručovateľom, jednak prostredníctvom príslušných OO PZ, o komunikáciu sa pokúsil aj elektronicky (e-mailom), pričom akákoľvek komunikácia s odporcom v 2/ rade zo strany súdu bola neúspešná. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa vzhľadom na nedôvodnosť odvolania odporcu v 2/ rade musel ako vecne správny potvrdiť.

V odvolacom konaní za procesne úspešných by bolo možné považovať odporcov v 1/, 3/ a 4/ rade, ktorým však trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd im náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 224 ods. 1 O.s.p. v nadväznosti na § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.